

PROMLÁČENĀ

ĀĀtrtek, 28 srpen 2008

BĀh Āasu má v právu zásadní význam pĀTMi rĀTMzných pĀTMleĀTMitostech. V mnoha pĀTMípadech má uplynutí Āasu zásadní právní postavení úĀastníkĀTM obĀanskoprávních vztahĀTM. MĀTM se pĀTMítem jednat o lhĀTMty minimální (napĀTM. pĀTMí ústní jednání o uzavĀTMení smlouvy musí být mezi pĀTMítomnými osobami návrh na uzavĀTMení smlouvy akceptován okamĀTMitĀTM, jinak není smlouva uzavĀTMena), krátké (napĀTM. záruĀTMní doba u potravin), stĀTMednĀTM dlouhé (napĀTM. výpovĀTMdní lhĀTMty) aĀTM dlouhé. PrávĀTM nejdelšĀTM lhĀTMty plynutí Āasu jsou v právu typické u dvou významných institutĀTM: u promlĀTMení a u vydrĀTMení. Oba instituty vycházejí z pĀTMedpokladu, ĀTM je tĀTMeba právem za urĀTMitých podmínek chránit ustálený faktický stav to i kdyby byl v rozporu se stavem právním. Po dlouhé době tak vĀTMitel mĀTM ztratit možnost domáhat se u soudu své práva vĀTM dluĀTMníkovi, jestliĀTM své právo v pĀTMímĀTMenĀTM zákonem stanovení době u soudu neuplatnil (jeho právo je promlĀTMeno), stejnĀTM tak osoba odlišná od vlastníka mĀTM nabýt vlastnictví k cizí vĀTMci, jestliĀTM ji po urĀTMitou dobu a splnĀTMí dalších podmínek urĀTMitou dlouhou dobu pokládá za vlastní a jako s takovou s ní nakládá (mĀTM pak vlastnické právo k takové vĀTMci vydrĀTMet). Zákon tímto zpĀTMsobem chrání toho, kdo dlouhou dobu setrval v urĀTMitém právním postavení (dluĀTMníka u promlĀTMení, drĀTMitele vĀTMci u vydrĀTMení), aniĀTM by byl v tomto faktickém postavení soudnĀTM rTM svým vĀTMitelem nebo skutečným vlastníkem vĀTMci a musel buĀTM svĀTM j závazek splnit nebo vĀTMci vlastníkovi vydat. PromlĀTMení pĀTMípadĀTM promlĀTMení se uplynutím zákonem stanovené doby stává závazek dluĀTMníka promlĀTMeným, takĀTM není možné, vĀTMitel jeho splnĀTMí úspěšně domáhal u soudu. Závazek nezanikne, ale je oslaben tím, ĀTM jej není možné vynutit pomocí státního donucení pĀTMed soudem. Právo se takto promlĀTMí, jestliĀTM nebylo vykonáno v době u zákonĀTM stanovené. PromlĀTMení však zásadně musí dluĀTMník namítnout pĀTMed soudem, jinak soud o nároku vĀTMitele mĀTM rozhodne v prvním podání, kterým odpovídá na ĀTMalobu vĀTMitele), nemĀTM soud promlĀTMené právo vĀTMiteli pĀTMiznat a ĀTMalobu Zásadně platí, ĀTM se promlĀTMují všechny práva majetková s výjimkou práva vlastnického (nepromlĀTMují se tedy práva nemajetková, jako jsou práva osobnostní, autorská apod.). Zástavní práva se nepromlĀTMují dĀTMíve, neĀTM zajišťovací pohledávka. Dále se nepromlĀTMují práva z vkladĀTM na vkladních kníĀTMkách nebo na jiných formách vkladĀTM a bĀTMých úĀTMtech, pokud vkladový vztah trvá. PromlĀTMecí doba Zákon zná tzv. obecnou promlĀTMecí dobu a zvláštní promlĀTMecí doby. Obecná promlĀTMecí doba je tĀTMiletá a začíná bĀTMet ode dne, kdy bylo možné dotĀTMené poprvé vykonat. Jedná-li se o práva, která musí být uplatněna nejprve u fyzické nebo právnické osoby (napĀTM. v rámci reklamace vad nebo neshody kupní smlouvy pĀTMí odpovědnosti prodejce za vady vĀTMci), začíná bĀTMet promlĀTMecí doba ode dne kdy bylo právo takto uplatněno. JestliĀTM jde o pĀTMípad plnĀTMí ve splátkách, počítá se bĀTM promlĀTMecí doby kaĀTMde splatnosti ode dne její splatnosti. Stane-li se pro nesplnĀTMí některé ze splátek splatným celý dluh, začíná bĀTMet promlĀTMecí doba ode dne splatnosti nesplnĀTMé splátky. Uplatňují-li se práva na plnĀTMí z pojistné, začíná bĀTMet promlĀTMecí doba za rok po pojistné události. JestliĀTM uplatňuje právo na vydání dědictví oprávněný dědic, začíná bĀTMet promlĀTMecí doba od právního rozhodnutí, jímĀTM bylo dědictví ĀTMízení skončeno. Stavení promlĀTMecí doby Uplatní-li vĀTMitel v promlĀTMecí době právo jiného pĀTMíslu orgánu a v zahájeném ĀTMízení ĀTMádnĀTM pokračuje, promlĀTMecí doba od tohoto uplatnění po do ĀTMízení nebĀTM. To platí i o právu, které bylo pravomocně pĀTMíznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného pĀTMíslu orgánu navrĀTMen výkon rozhodnutí. Právník